

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждзя.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Вилізти шило з мішка.

З 8 числа „Укр. Гол.“ довідаємось, що аранжером „української партії“ в Альберті не так гладко йде, як се було початково ними розтублено. Там читаємо: „Не консервативна, а ліберальна інтрига станула на перешкоді „народній праці в Альберті“.

Ліберальна партія вислала цілу дурму вірних її „українським“ агентам і ті розбивають мітинги кремарівсько-української банди.

А тут знова останнє число „Кан. Фармера“ приносить сенсаційну вістку, що „народна праця“ яку розпочали Кремари та Зваричі з таким гуком на вегревільським збіговищі є підпита консервативним „позером“. Один з комітетових яраців. Певно не поділились, і тепер зраджають тайни „нарадників“. Той „комітетовий“ оповідає, що аранжери вегревільського збіговища мали тайну нараду з провідарем консервативної партії В. Роджерсом, котрий сказав їм: „Нам звісно, що руський народ нас консерватив підчас виборів не підопре, отже треба скликати до Вінніпегу всіх руських богачів [великих риб, хитрунів] без огляду на те, яку він попередше партію піднірав, але аби був бачив, то певно він ще більшим хоче бути“. І скаржили всіх хитрих панків з Альберти, Саскечевану і Манітоби. Каже таке консервативний голова: „Доброді мої! Я є прихильник руського народу підчас виборів і бачу, що наших людей є багато, отже Ви легко могли б zorganizувати свою руську політичну партію. Ви зробіть се, і виберіть своїх послів, а я за то дам вам 50,000 акрів землі, по 50 ц. акер, в Піс Рівер. Ви заробите на тім що найменше оден мільон доларів, і за ті гроші зможете підпирати своїх послів, а послі нашу консервативну партію в парламенті. Я отворю імміграцію до Peace River-а, а Ви будете продавати їм фарми, лиш отворіть синдикат і нову партію; я Вам в тім поможу.“

От і вилізло шило з мішка!.. Тепер кождий бачить як низько ськотив ся Кремар і застряг аж по вуха в консервативнім бачні.

Такі вони всі ті українські „патріоти“. В старім краю закрдають мільони з мужицьких кас, а тут в Канаді, лізуть з „беклаїни“ до наєського корита, а з фронту крутять людям голови націоналізмом та „сінсенєм“. І щож більше можна було сподіватись від того Кремара Солодухи, котрий на колменським з'їзді признав ся, що потягнув гроші при парцеляції в старім краю?

Вилізло „шило“ і з „Укр. Голосу“. Які ті товариші такий ти й сам, — каже людська пословица. Від него чогось дуже стає „дхнути“ консерватизмом, та поки що, воно аще в тайні. Хотяй не благодарна річ бути пророком, то все таки скажемо, що тепер чи пізніше, він виступить ще і явно за консервою. А тоді?..

Піп і чорт.

В прегарній від золота та срібла блискучій церкві, в янім світлі воскових свічок стояв при престолі піп, убраний елегантно, прикритий дорогоцінним фелоном. Се був здоровий, виплеканий мушниця червонолиций і з гарним заростом на бороді. Голос його був звучний, а постава горда. Своім виглядом якраз лицював церкві, що блєстїла з надміру богатства.

Зовсім инакше виглядала публіка в сій церкві. Вона складала ся переважно з убогих робітників і мужиків, з старих жінок та обірванців, їх одіж була подерта та смерділа голодом і нуждою. Лица їх були змарнілі, а руки мозолїсті. Се був візирець убожества і злиднів.

Піп навадив перед святими, підніс свій голос і почав святачно говорити проповідь.

„Брати і Сестри в Христі! Любий Бог дав вам житє, а ваш обовязок є ним вдоволати ся. А чи ви се робите? Ні. Ви не вдоволяте ся житєм. Передовсім за-мало вірите в Господа Бога, в його святах та в його чуда. Даєте за-мало святаї церкві зі своїх зарібків та доходів. Відтак не шануєте власті. Противите ся святаїм властям. цареві та його урядникам. Ви зневажаєте закони та сучасний лад. А в біблї є написано: „Дайте Цареві, що царське, а Богові давайте, що боже“. Ви се не робите. А знаєте ви, що се означає? Се страшенний гріх! І на правду кажу я вам, що се чорт заманоє вас на пекельну дорогу, а ви вводите в його шаури ваші душі. Він вас манить, а ви думаєте, що се ваша воля так вас провадить. Ні, се є чортівська воля, кажу я вам. Він жеде на вашу смерть. Він з тугою викидає ваших душ. Перед огнем пекельним він буде скакати і танцювати, коли там будуть мучити ся ваші душі. Через те перестерігаю я вас, мої дорогі. Упоминаю вас, наверніть ся з дороги божа. Вже найвиша пора на се. О Боже, о Боже! Змилосерди ся над нами. Господи, Господи, помилуй їх грішних!“

Народ слухав дроваж зі страху та вірив у святачно виголошені слова попові. Хрестив ся побожно, зітхав та цілував сердечно землю. Піп також перехрестив ся, а відтак обернув ся задом до громади і — злегка усміхнув ся.

Коли так піп говорив до громади, йшов випадково чорт попри церкву. Почув своє ім'я і синив ся при отворенім вікні та підсмухував. І побачив, як народ цілував побожно руку попа бачив, як він, похиливши ся над золотими святаїми образами на престолі, сховав скоренько в свою кишеню гроші, що їх там вложила побожна громада для добра церкві. Се озлобило чорта і коли піп вийшов з церкві прискочив до нього і вхопив його за його святаї ковчир.

„Ти грубий отчику“ — зачав він, — „що набрехав ти тим бідням і затемненим людям? Скажи мені, які пекельні муки розмалювати перед ними. Чи ти не знаєш, що вони вже в сїм житю терплять невольні муки? Чи ти не знаєш, що іменно ти та святаїська власть є моїми заступниками на землі? Ви самі робите тим нуждарам се, і перед чим їх перестерігаєш. Чи ти ще сего не знаєш? Так гаразд. Ходи зі мною!“

Вхопив чорт попа за ковчир, підніс його високо у воздух і запровадив його до одної фабрики, до ліарні желїза, де робітники порушають ся і крутять ся в жорі, бігають та мусять працювати. Душний воздух та пекуча духота були нестерпимі для побожного отчика. Зі словами в очах просить він чорта:

„Пусти мене. Дозволь мені опустити се пекло!“
 „О, мій друже“, — каже чорт. „Почекай ще! Я маю ще тобі його показати.“

Ловить його чорт на-ново і тягне його на дідачівський двір. Там стояв робітник в порохх та спеці і молотять жито. А наставник стоїть над ними та перекакою кожного, хто впаде від умучена та голоду. Звідти несе чорт попа до хат тих робітників, де перебувають їх родини у брудних холодних і темних поворх в димі та поросі. Чорт сміє ся глузливо. Пальцями показує на вбожество, вказує весь недостаток, що панував у хатні. „Ну, і чи те все не є ще пекло? — спитав його; — вглядідало, що й його самого взяло милосерде.“

Побожно наймитови зробило ся нестерпуче горячо і він, витягнувши благально руки, звернув ся до чорта:

„Пусти мене звідси! Так! — Так... сеє пекло на землі!“

„Отже так“, — сказав чорт скашляючи, — „а ти обіцяєш їм ще одне пекло? Ти мучиш їх, ще більше замуцуюєш їх душевно на смерть коли і вони тілесно вже майже погубил! Ходи далше!“ — Голос його був строгий. — „Покажу тобі ще одне пекло. Ще одно... найгірше!“

Запровадив його — у тюрму. Завів його до маленької темної коміркі, де лежали на підлозі многі виголодані і обрабовані зі всеї житевої енергї та здоровля постати, у смердячїм воздуху, а наравіти густими громадами лавили по їх голах, вихуділах членах тіла та гризли їх.

„Давай сюди свої шовкові строї“, — крикнув. — Нехай покладає твої ноги в так само сильні кайдани, як ті, що їх носять отчі нещасливі, положи ся на сю холодну підлогу, а тоді — говори їм про пекло, яке їх може ще очікувати!“

„Ні, ні! Я не можу придумати собі нічого страшнішого. Прощу тя, випусти мене геть відси...“

„Добре“, — сказав чорт... — Коли се не були пекла, куди я тебе опроваджував то що за пекла можуть ще десь бути? Чи ти не знаєш, що люди, яким ти обіцяєш пекло по смерті, мають його вже й перед смертю?“

Перестрашений піп заклопотано обертав ся то сюди то туди. Чорт усміхнув ся.

„Так, отчику — поле ти думаєш сказати, що світ хоче, аби його оаурювати. Чи не так?“

Остаточо цустив чорт попа. Сей підніс високо свої довгі рива і побіг, що лиш ноги могли зарвати. А чорт дивив ся за ним реготав ся.

Замітка: Отсе оповіданє про попа та чорта має ту

прикмету, що автор його писав його ні на папері, ні на пергаміні, а на стїні одної з найстрашніших комірх в казематах петербургської кріпости. За автора його вважають загално славного великого руського письменника Федора Достоевского, що сидів у згаданих казематах ще 1849. р. Ся рукопис була незамічена довгі літа і навіть тепер знають про неї лиш мовчаві тюремні надзирателі. Російський революціонер Іван Народний, сидячи через довгі літа в тій же самій кріпости, перекопював повисше оповіданє на своїй сорочці і так видістав його у світ.

1-ша Округна Конвенція

Провінції Манітоби і Саск. у Вінніпегу 22 лютого.

Хоч конвенція була назначена на 22. лютого, але вже вечером 21-го на Джервис Авє. зібрались всі члени винніпегського та елмвудського відділу, аби поробити декотрі приготования до конвенції. Головно ходило о днешній порядок. По дво-годинних нарадах, був вироблений слїдуючий проєкт порядку засідань:

- 1) Отворенє конвенції.
- 2) Вибір президїя.
- 3) Контроль конвенції.
- 4) Участь соц. дем. в муніципальних виборах.
- 5) Участь соц. дем. в провінц. виборах.
- 6) Справа організації в Манітобі і Саск.
- 7) Організація Округного Комітету.
- 8) Вибір організатора на Манітобу.
- 9) Організаційний фонд.
- 10) Відомленє організації на Заході.
- 11) Справа \$35,000,000.
- 12) Шкільництво, дороги і мінімальна платня.
- 13) Справа преси.
- 14) Справа науки.
- 15) Внески на добро партії.

22-го лютого о 2-ій годині по полудні отворив конвенцію член тимчасового організаційного комітету т. Вирозуб з Іст Селкірк. На предідателя покликали збори Е. Володіна, на секретаря М. Губіцького.

Контроль виказала, що на конвенції були репрезентовані: Гімлі 1, Вінніпег Біч 1, Стрий-Скул 3, Іст Селкірк 12, Елмвуд 14, Плейзент Гом 1, Комарно 1, Гонор 4, Вокліберт 1, Вінніпег 18.

Повнений спис делегатів:
 Гімлі В. Кудель,
 Вит Біч П. Люта,
 Стрий Скул І. Васю, В. Митник, П. Пакуляк,
 Іст Селкірк О. Вирозуб, Ів. Даник, М. Косович,
 М. Вожиско, П. Швєць, І. Ковальський,
 М. Мідка, М. Зарчич, С. Буланок,
 М. Суль, М. Копальський, Г. Гаврилюк,
 Елмвуд І. Панчишак, І. Коник, В. Вайля, І. Якимівич,
 П. Коник, О. Коник, І. Олійник,
 Плейзент Гом П. Чорний,
 Комарно Салчує,
 Гонор М. Цибульський, І. Цибульський, В. Корітчук, А. Паньків,
 Вокліберт І. Мадіт,
 Вінніпег П. Край, Д. Петраш, Е. Володіт, П. Пандиковський,
 А. Матїячук, К. Матїячук, М. Губіцький, П. Косович, Ф. Буланок, Д. Джерик, Д. Качмар, О. Оробко, О. Григорук, А. Черляк, С. Моталак,
 І. Навізовський, і ще кількох, що прийшли пізніше.

Прибув з Монреалу представител П. З. Федератїї, організатор т. Г. Гнида. Він в палких словах привітав збори висказуючи свою радість, що помимо ріжних підкопів та провокацій буржуазї, товариші зібрались так численно, що означає, що в Манітобі соціялізм не гине, а ширить ся.

Збори прийняли порядок який вироблено попереднього дня і приступлено до переслухання кореспонденцій. Секретар відчитує телеграму від т. М. Поповича з Нью Йорку на конвенцію.

(оплески).

Далше відчитує секретар лист від т. Н. Пантелюка з Келгари.

(оплески).

Обговоривши 5 точку днешного порядку, збори висловили своє переконанє, що перше соціял-демократія має захопити в свої руки мїський і фармерські муніципалї, і тому збори визнають всі відділи, щоб слїдуючої осени, де буде стільки можливо, поставили соціялістичних кандидатів на алдерманів, ріфів та канцлерів.

По обговореню точки 6-ої, ухвалено взяти найчинїшу участь в слїдуючих провінціональних виборах до манітобського союму і поставити не менше п'ятох кандидатів.

По дискусїї над точками 7,8 і 9, збори ухвалили є організувати після статуту Федератїї, округний агітаційний комітет, для провінції Манітоби і Саскечевану, що й зроблено.

До комітету вибрано слїдуючих товаришів: М. Губіцький секр. рекорд, з Вінніпегу, Г. Панчишак секр. фїнанс. В. Іваночко касїєр, з Елмвуд.

Кждий добре стоячий відділ. (котрий вповняє партійні обовязки) вибирає від себе до комітету по одному членови.

Зараз-же іст-селкірський відділ вїбрав, до сего комітету т. І. Ковальського. Інші відділи мають вибрати від себе комітетових на першїм своїм засіданю.

Після справоадаия т. Гниди, у Манітобі взяли стемплї лише 5 відділів: винніпегський, елмвудський, іст-селкірський, вокліберський і з-Поплар Парк. Інші відділи занедбали свої обовязки.

Збори ухвалили звернутись з покликом до тих відділів, що занедбали свої обовязки, аби вони відїзжали і пока-

зали, що на них можна звол і кращу долю.

Обговорюючи справу одноступно висловились Манітоби і Саск. платно працював над організову демократичної партії.

Вибрано округним П. Лютака.

Ухвалено сотворити марки того фонду. Котї зужитись на проп

Збори обговорили знаходять ся наші відділи і запропонували П. З. Федератїї т. П. Край, т. Г. Гнида обїзди раду Екз. Ком. Федератїї Конвенція-одноголосно зброяня і маринарки, і Англії.

Конвенція взиває п нув ую свою увагу на рівнє обтяжаючи наріди на се були зужиті призи щоб були поквитовані ркоти абсолютно не да котрі на них тратились.

Конвенція жадає від платї для чорних робіт праці тижнево. Що до шкільництв уряду скасована генертїв, а натомість запропїтї великої школи, де ки мали -б науку, але і книжки від уряду де Конвенція взиває

брати на шкільних т мож уважати за таким дом а не з капіталїста рїд і ученицькї ідеї бур рати їм посади.

Конвенція рівноз ших фармерів, подає мовї англїйській і проти шовїнізму лїбе Конвенція з годї

„Р. Н.“, щоб почати „Кропво“, де-б ещї цїональний шовїнізм Поаяє на „Роб.“

довгу, що полишив с „Р. Н.“ стати на трї вїдати стемплї на прїрїшів в Канаді, щоб плати на „Р. Н.“ та закупном шейрїв Си Р. Н., але і розпїтї старїм краю як: „В та „Давїн“.

Конвенція прирїти і бойкотувати бу надї і Америкї. Відтак конвенцї Гнидоку, що до старї

В виду сего, щї Буковинї поповнил ваню вже Когута, мо черновецько Стоцького, Василь новички як Когутї

Виваємо робїт народного гроша з А висказуємо палковнї часописї дель і виступили є мї і на вічах.

Висказуємо ошників, котрі заморїриша-посла Шугм Висказуємо н дї“ за його чорно су“.

О 12 год. в н сутні розїшлись з капіталїзмом і й